

1984/85:41

Fredagen den 30 november

Kl. 09.00

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

1 § Justerades protokollet för den 22 innevarande månad.

2 § Meddelande om svar på interpellation 1984/85:63

Anf. 1 Civilminister BO HOLMBERG:

Herr talman! Jag vill anmäla att Gunnar Björks i Gävle interpellation om åtgärder för att stärka folkrörelsernas roll inte kan besvaras i dag på grund av att interpellanten är förhindrad att närvara. Jag har kommit överens med Gunnar Björk om att besvara interpellationen den 11 januari 1985.

3 § Svar på interpellation 1984/85:64 om träförädlingsindustrin

Anf. 2 Statsrådet ROINE CARLSSON:

Herr talman! Paul Lestander har frågat mig

1. om jag avser att ta något initiativ för en ökad förädling vid av ASSI:s såganläggningar i Norrbotten,
2. om man startar ökad förädling vid sågverken inom ASSI och om det då är tänkbart att man väljer ut Seskarö som en försöksanläggning och koncentrerar insatserna dit,
3. om ASSI:s marknadsorganisation behöver förändras om man utvecklar sina produktionsanläggningar genom ökad förädling,
4. om jag ser några svårbemästrade kreditproblem om försäljningsansträngningarna mera skulle inriktas på direktanvändarna än till grossistföretagen,
5. om jag kommer att vidta åtgärder så att en långsiktig planering startas inom ASSI som tar sikte på investeringsbeslut för en väsentligt utökad förädling vid ASSI:s sågverk i Norrbotten.

Sågverksindustrin har under en tid arbetat under gynnsamma förhållanden. Landets råvarutillgångar begränsar emellertid omfattningen av sågverksindustrins verksamhet. Det är därför viktigt att ta till vara möjligheterna att vidareförädla sågverkens produkter och att bredda marknadsutrymmet för svensk sågverksindustri. Sedan budgetåret 1983/84 ingår sågverksindustrin som en del av det program med branschfrämjande åtgärder för den träbearbetande industrin som finns inom statens industriverk. Syftet är att underlätta vidareförädling inom branschen.

Det är angeläget för statsmakterna att kunna förutse och bedöma trävaruindustrins framtida villkor och på lämpligt sätt bidra till att ge branschen goda utvecklingsmöjligheter. Regeringen har därför på förslag av industriministern gett uppdrag åt statens industriverk att utreda utvecklingsmöjligheterna inom bl. a. den svenska sågverksindustrin. Uppdraget skall redovisas senast den 31 maj 1985.

ASSI har nyligen rekonstruerats, och det är glädjande att bolaget nu börjat gå bättre. Jag vet att man inom ASSI kontinuerligt prövar olika sätt att ytterligare förbättra lönsamheten inom bolagets olika verksamhetsgrenar.

De statligt ägda bolagen har att bedriva sin verksamhet under samma betingelser som privatägda bolag. Beslut om produktutveckling, nya produkter, investeringar i anläggningar, m. m. ankommer således på ledningen i bolagen. Jag har flera gånger uttalat min uppfattning att affärsmässighet är ett oeftergivligt krav i de statliga företagen. Jag anser, vilket jag också sagt tidigare, att de statliga företagen behöver arbetsro.

Mitt svar på Paul Lestanders frågor är således, att det ankommer på ASSI:s styrelse och verkställande ledning att ta ställning till frågan om det är lönsamt att satsa på vidareförädling vid såganläggningarna i Norrbotten. Om i så fall marknadsorganisationen behöver ändras och vilka följder det kan få, ingår som en del i ledningens bedömningsunderlag.

När det gäller ASSI:s verksamhet i Norrbotten finns det regionalpolitiska stödformer som ASSI kan utnyttja på samma sätt som andra företag.

Anf. 3 PAUL LESTANDER (vpk):

Herr talman! Tack, ministern, för svaret! Tyvärr ger det inga besked om någon viljeinriktning för förädling eller några politiska initiativ till riktade insatser inom ASSI:s såganläggningar.

Den senaste utredningen från statens industriverk om sågverkens vidareförädling lade fram sitt betänkande 1979. Där gavs en fyllig redovisning av möjligheterna till en användarinriktad förädling inom sågverksindustrin. Konsekvenserna av en sådan satsning ur exportvärdesynpunkt belystes. Man bedömde antalet nya jobb, om förädlingsförslagen genomfördes.

Ytterst litet har hänt sedan denna mycket grundliga och omfattande utredning presenterades. Nu har samma industriverk fått ett förnyat uppdrag att utreda samma problemställningar i samma industribransch. Nåväl, det kan vara av värde att få ett helt aktuellt beslutsunderlag.

Jag vet inte vad ministern menar när han säger att de statliga företagen behöver arbetsro. Det kan väl inte vara så att Roine Carlsson tycker att

regeringens handlande kring dessa företag är ointressant ur politisk synvinkel?

Vad vill egentligen regeringen och det socialdemokratiska partiet i förädlingsfrågan? Anser ministern att denna fråga endast angår ASSI:s styrelse? Tror ministern att ASSI:s styrelse skulle låtsas som om ingenting hänt om Roine Carlsson passade på det här tillfället och gjorde en kraftig markering för ökade förädlingsinsatser vid ASSI:s såganläggningar i Norrbotten?

Nr 41

Fredagen den
30 november 1984

*Om träförädlings-
industrin*

Anf. 4 Statsrådet ROINE CARLSSON:

Herr talman! Ägaren har utsett en styrelse i ifrågavarande företag. Denna styrelse har att med utgångspunkt i riksdagsbeslut träffa de avgöranden som åligger ett aktiebolags styrelse. Jag förstår att Paul Lestander inte tycker om denna ordning, men nu är det på det viset att aktiebolag skall ledas av en styrelse, och ägaren har utsett denna styrelse att leda företagets utveckling.

Den styrelse som nu står i spetsen för ASSI har ju visat att det går att utveckla ASSI, och företaget är på mycket god väg.

Anf. 5 PAUL LESTANDER (vpk):

Herr talman! Naturligtvis känner jag till aktiebolagslagens bestämmelse om att det skall finnas en styrelse. Men ingen styrelse kan vara helt frikopplad från ägarinflytandet. Vill Roine Carlsson och den socialdemokratiska regeringen påverka ASSI:s styrelse i en viss riktning, torde det inte vara helt omöjligt. Vad jag tycker om eller inte tycker om är ointressant i det här sammanhanget.

Faktum kvarstår att utvecklingen mot ökad förädling inte har tagit god fart under de senare åren. ASSI har inte alls spelat någon drivande roll i den här frågan.

Jag tycker nog att Roine Carlsson på ett mera kraftfullt sätt borde påverka ASSI:s ledning i detta fall.

Anf. 6 Statsrådet ROINE CARLSSON:

Herr talman! Låt mig bara notera att å ena sidan framför Paul Lestander att det är ointressant vad han tycker, å andra sidan skall jag ge honom ett svar med anledning av vad han tycker.

Låt mig då slutligen säga att den socialdemokratiska regeringen har rekonstruerat och refinansierat ASSI:s verksamhet.

Paul Lestander som är mycket intresserad av dessa frågor torde kunna ta del av Statsföretagspropositionen och behandlingen av den i riksdagen. Därvid kan han studera den socialdemokratiska regeringens politik då det gäller de statliga företagen. Jag tror inte ens Paul Lestander kan undgå att observera att det har skett en märkbar förändring efter det att den här regeringen tillträdde.

Fredagen den
30 november 1984

*Meddelande om
tids- och ärende-
planer*

Anf. 7 PAUL LESTANDER (vpk):

Herr talman! När jag säger att vad jag tycker är ointressant menar jag frågan om bolag skall ha en styrelse. Den frågan regleras ju i en lag. Sedan lagen är fastställd är den enda möjligheten att påverka detta att kräva nya lagar. Jag har inte krävt några sådana.

Det är ju också inkonsekvent att göra som ministern, nämligen att – när jag är så intresserad – uppmana mig att läsa propositionerna om statsföretagen. Självfallet läser jag dem. Men det är inte det den här debatten handlar om.

Den här debatten handlar om frågan om vidareförädlingsinsatser i vissa industriföretag, som regeringen naturligtvis har en utomordentligt stor möjlighet att påverka. Eftersom regeringen inte har använt sig av de möjligheterna, är det väl snarare det den här debatten rör. Det var också detta som frågeställningarna handlade om.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Föredrogs och hänvisades

Proposition

1984/85:81 till justitieutskottet

5 § Föredrogs och hänvisades

Motionerna

1984/85:245–247 till skatteutskottet

6 § Meddelande om tids- och ärendeplaner

Anf. 8 TREDJE VICE TALMANNEN:

Till kammarens ledamöter har utdelats dels en preliminär plan för kammarens sammanträden den 10 januari–den 17 mars 1985, dels en ärendeplan för tiden den 5–den 19 december 1984.

7 § Anmäldes och bordlades

Motionerna

1984/85:248 av *Lars Werner m. fl.*

Överlåtelse av vissa offentlighetsliga uppgifter till internationella organ
(prop. 1984/85:61)

1984/85:249 av *Lena Öhrsvik*

1984/85:250 av *Lars Werner m. fl.*

1984/85:251 av *Irène Vestlund*

1984/85:252 av *Rune Gustavsson m. fl.*

1984/85:253 av *Ingemar Eliasson m. fl.*

1984/85:254 av *Margareta Persson*

1984/85:255 av *Göte Jonsson* och förste vice talman *Ingegerd Troedsson*

1984/85:256 av *Gullan Lindblad m. fl.*

1984/85:257 av *Nils Carlshamre m. fl.*

Förbättringar inom föräldraförsäkringen, havandeskapspenningen och vissa regler inom sjukpenningförsäkringen (prop. 1984/85:78)

1984/85:258 av *Lars Werner m. fl.*

1984/85:259 av *Anders Björck m. fl.*

1984/85:260 av *Kjell Johansson*

1984/85:261 av *Ingrid Sundberg*

Ändring i regeringsformen m. m. (prop. 1984/85:83)

1984/85:262 av *Stig Josefson m. fl.*

1984/85:263 av *Sivert Andersson*

1984/85:264 av *Catarina Rönning m. fl.*

1984/85:265 av *Lars Werner m. fl.*

1984/85:266 av *Ove Eriksson*

1984/85:267 av *Björn Molin och Per Arne Agler*

1984/85:268 av *Lars Tobisson m. fl.*

Förnyelsefonder, m. m. (prop. 1984/85:86)

8 § Anmäldes och bordlades

Konstitutionsutskottets betänkanden

1984/85:8 Vissa fri- och rättighetsfrågor. m. m.

1984/85:9 Granskning av riksdagens förvaltningskontors verksamhet
(redog. 1984/85:5)

1984/85:11 Vissa riksdagsfrågor

1984/85:12 Inrättande av en statsrådslönenämnd (prop. 1984/85:17)

1984/85:13 Ändring i lagen om församlingar och kyrkliga samfälligheter,
m. m. (prop. 1984/85:31)

1984/85:14 Revidering av arvoden, m. m. till riksdagens talmän (förs.
1984/85:6)

Skatteutskottets betänkanden

1984/85:15 Beskattning och folkbokföring av viss personal på främmande
maktens beskickningar och lönade konsulat (prop. 1984/85:55)

1984/85:16 Särskild varuskatt (prop. 1984/85:69)

Justitieutskottets betänkande

1984/85:4 Våld mot tjänsteman

Lagutskottets betänkanden

1984/85:1 Vissa exekutionsrättsliga frågor

1984/85:12 Förenklat kungörande av uppgifter i aktiebolagsärenden (prop.
1984/85:38)

Utrikesutskottets betänkande

1984/85:3 Verksamheten inom Europarådet m. m. (redog. 1984/85:8 och
skriv. 1984/85:68)

Nr 41

Fredagen den
30 november 1984

Socialförsäkringsutskottets betänkanden
1984/85:5 Socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara (prop. 1984/
85:24)
1984/85:6 Redogörelse för tillämpningen av terroristlagstiftningen (skr.
1984/85:72)
1984/85:8 Invandring m. m. (prop. 1984/85:25 delvis)

Utbildningsutskottets betänkande
1984/85:5 Skoladministrativa frågor m. m.

Jordbruksutskottets betänkanden
1984/85:14 Ett trygghetspaket för skogsbrukare
1984/85:15 Kemisk lövslybekämpning
1984/85:16 Luftvård

Näringsutskottets betänkanden
1984/85:3 Domänverkets verksamhet, m. m.
1984/85:4 Bankernas avgifter för växling av svenska mynt
1984/85:5 Utvidgad skyldighet för kreditupplysningsföretag att lämna bestäl-
laruppgift
1984/85:6 Vissa detaljhandelsfrågor
1984/85:8 Ändring av upplåningsrätten för Konungariket Sveriges stadshy-
potekskassa (prop. 1984/85:74)

9 § Kammaren åtskildes kl. 09.13.

In fidem

BENGT TÖRNELL

/Solveig Gemert